

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра конституційного, міжнародного та адміністративного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма - Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Адміністративне право України
Викладач (-і)	Петровська Ірина Ігорівна,
Контактний телефон викладача	+380342 596134
Е-mail викладача	iryna.petrovska@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	9 кредитів ЄКТС, 270 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.cnu.edu.ua/
Консультації	Згідно з графіком, розміщеним на сайті кафедри https://kkmtap.cnu.edu.ua/rozklad-zaniat/ . Можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, щодо стосується індивідуальних науково-дослідних завдань для додаткових балів.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є однойменна галузь права та законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різноманітними суб'єктами.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна частина адміністративного права. Основні адміністративно-правові категорії. Складові предмету адміністративно-правового регулювання. 2. Особлива та спеціальна частини адміністративного права. <p>На сучасному етапі розвитку суспільства адміністративне право України є однією з провідних галузей українського публічного права, нормами якого регулюються суспільні відносини здебільшого управлінського характеру, що складаються переважно у сфері публічного адміністрування в процесі функціонування державної влади, а також управління на місцевому рівні (муніципального), під час здійснення внутрішньо-організаційної управлінської діяльності інших державних формувань, організації роботи публічних осіб; проходження публічної служби, притягнення до адміністративної відповідальності та надання адміністративних послуг.</p> <p>Адміністративне право є також однією з фундаментальних юридичних дисциплін, яка передбачає вивчення значного комплексу теоретичних положень та правових інститутів, великого масиву нормативно-правових</p>	

актів, що містять адміністративно-правові норми і визначають правовий статус різних суб'єктів управління, а також широкого діапазону суспільних відносин управлінського характеру з урахуванням їх різнобічного адміністративно-правового регулювання.

Джерелами цієї галузі виступають Конституція України, Закони: «Про Кабінет Міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади», «Про місцеві державні адміністрації», «Про державну службу», «Про запобігання корупції», «Про адміністративні послуги», «Про адміністративну процедуру», «Про звернення громадян», «Про місцеве самоврядування в Україні» та інші. Серед кодифікованих законів можна виділити Кодекс України про адміністративні правопорушення, Митний кодекс України, Бюджетний кодекс України тощо. Процедурні відносини конкретизуються в підзаконних актах.

Адміністративне право пов'язане з управлінською діяльністю, основою якої є адміністрування, тобто діяльність керівного органу – адміністрації. Це публічна, фундаментальна галузь права, де переважають імперативні (вказівки, приписи, зобов'язання) методи регулювання.

Поряд з принципом верховенства права, де в центрі права, свободи людини, надання послуг публічною владою населенню, адміністративне право як галузь права вивчає і виконання обов'язків фізичними особами (людьми), застосування заходів примусу, зокрема адміністративної відповідальності за порушення правових норм, і відповідно прав та свобод інших осіб; процедуру публічного контролю та інші адміністративно-правові інститути, які є складовими загальної, особливої (та спеціальної) частин системи цієї галузі права.

Дана навчальна дисципліна має велике значення для підготовки фахівців юридичних спеціальностей, оскільки надає необхідні правові основи та навички аналізу та застосування нормативно-правових актів, прийняття адміністративних актів, без яких неможливе повноцінне засвоєння знань щодо механізму прийняття рішень органами державної влади та місцевого самоврядування (публічної влади) та реалізація політики, що відображена в нормах законів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Адміністративне право України» є систематизоване вивчення порядку та особливостей здійснення правових засад публічно-управлінської діяльності в Україні, змін та проблемних питань розвитку адміністративно-правових відносин.

Основними цілями вивчення дисципліни «Адміністративне право України» є набуття студентами знань та розуміння змісту норм адміністративного законодавства України, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації адміністративної правосуб'єктності учасників публічних правовідносин, правильного застосування адміністративно-правових норм.

Методи навчання залежать від видів занять. Для лекцій: словесні, пояснювально-ілюстративні, практичні (аналіз практичних ситуацій). Для практичних занять: словесні (бесіда, обговорення, дискусія, визначення

понять, узагальнення та систематизація інформації), аналіз нормативних актів та практичних ситуацій, складів правопорушень, складання документів. Для самостійної роботи: ознайомлення зі змістом навчальних та наукових матеріалів, їх конспектування, аналіз та тлумачення нормативних актів, написання тез доповідей, проходження онлайн-курсів (підтверджених сертифікатами) тощо.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності:

Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

Здатність застосовувати правові принципи та доктрини

Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування

Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Очна /денна форма навчання	
лекції	54
семінарські заняття / практичні / лабораторні	58
самостійна робота	158

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2; 3	081 Право	1; 2	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	Лекції	Практ. заняття	Сам. робота
Тема 1. Поняття та основні категорії адміністративного права	2	2	10
Тема 2. Публічне адміністрування в системі адміністративно-правового регулювання.	4	6	10
Тема 3. Адміністративно-правові норми і відносини	4	4	10
Тема 4. Суб'єкти адміністративного права	6	6	10
Тема 5. Поняття та зміст адміністративної процедури	4	2	10
Тема 6. Поняття та види публічної служби в Україні	4	4	10
Тема 7. Забезпечення законності та дотримання дисципліни в публічному адмініструванні. Адміністративно-правові режими	4	4	10
Тема 8. Адміністративні правопорушення (проступки) та адміністративна відповідальність.	4	4	10
Разом за 2 семестр навчання (1 курс):	32	32	80

Тема 9. Провадження у справах про адміністративні правопорушення	4	4	8
Тема 10. Поняття, види та процедура надання адміністративних послуг. Міжнародні стандарти надання адміністративних послуг та вдосконалення системи надання їх в Україні	2	4	7
Тема 11. Публічне адміністрування економіки	2	2	8
Тема 12. Основи інфраструктурного права	2	2	8
Тема 13. Основи дипломатичного та митного права	2	2	8
Тема 14. Основи права національної безпеки. Військове право	2	4	8
Тема 15. Правоохоронна діяльність. Поліцейське право	2	2	8
Тема 16. Публічне адміністрування юстиції	2	2	7
Тема 17. Антикорупційне право	2	2	8
Тема 18. Основи інформаційного права	2	2	8
Разом за 3 семестр навчання (2 курс):	22	26	78
Всього:	54	58	158

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf
Вимоги до письмової роботи	Передбачається виконання 2 письмових контрольних робіт – на останньому практичному занятті у кожному з семестрів навчання) (абз.1 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять практичні заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). На письмову контрольну роботу

	<p>вносяться питання з усіх тем навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – 20 (пп. 2.4.2.2 МРПОУ).</p>
Практичні заняття	<p>Завдання для практичних занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kkmtap.pnu.edu.ua/dlia-seminarskykh-materialy-denna/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за практичні заняття – 25 (пп. 2.4.2.1 МРПОУ).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого практичного заняття є підставою для недопуску (пп. 3.2.2 МРПОУ). Здобувач не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав за всі види робіт менше 25 балів (пп. 3.2.3 МРПОУ).</p>
Підсумковий контроль	<p>Екзамен (2 семестр, 3 семестр). Варіанти завдань на екзамен, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.2.5.1 МРПОУ). Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за практичні заняття (максимально 25 балів), балу за письмові модульні контрольні роботи (максимально 20 балів), балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.4.2.3 МРПОУ) та балу за екзамен (максимально 50 балів) (пп. 2.4.1-2.4.2 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.4.2.4-2.4.2.6 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимальну кількість 100 балів. Методи контролю знань здобувачів: усне опитування, термінологічний диктант, написання самостійних, контрольних, екзаменаційних робіт, тестування в системі дистанційного навчання тощо.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмових модульних контрольних робіт) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ).

За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види індивідуальних завдань та інструкції щодо їх виконання знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://kkmtap.pnu.edu.ua/perelik-individualnykh->

[zavdan/](#)

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. пп. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. пп. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Петровська І. І. Адміністративне право України: Хрестоматія. Івано-Франківськ : репозитарій ПНУ, 2023. 28 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/18717>
2. Петровська І. І. Хрестоматія з адміністративного права України для ЄДКІ. Івано-Франківськ : репозитарій ПНУ, 2023. 183 с.
3. Адміністративне право України : підручник / В. В. Середа, О. Л. Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Назара. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с.
4. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.
5. Петровська І.І. Адміністративні послуги в правовій системі України. *Актуальні питання вдосконалення чинного законодавства України*. Вип. 59, 2022. С. 154-167. URL: <http://lib.pu.if.ua:8080/bitsB8.pdf>

6. Петровська І.І, Податковий контроль серед контрольних правовідносин. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. Збірник наукових статей, Вип.63. 2023. С.52-62. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/18839/1/7271-Article%20Text-21871-1-10-20231128.pdf>

7. Петровська І.І. Правові основи публічного адміністрування зовнішньоекономічної діяльності в Україні. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України* Вип.65, 2024. С.107-119. <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/8521/8638>

8. Портал Дія. URL: <https://diia.gov.ua/>

9. Перелік (схема координації, каталог) діючих центральних органів виконавчої влади України:

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#n38>

- Сайт КМУ. URL: <https://www.kmu.gov.ua/catalog>

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних розробках:

1. Петровська І.І. Адміністративне право України: методичні вказівки для практичних занять здобувачів освіти денної форми навчання. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024.

Розміщено на сайті кафедри: <https://kkmtap.pnu.edu.ua/dlia-seminarskykh-denna-2/>

2. Петровська І.І. Адміністративне право України: методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів освіти денної форми навчання. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024.

Розміщено на сайті кафедри: <https://kkmtap.pnu.edu.ua/dlia-samostijnoi-denna-2/>

Викладач

Ірина ПЕТРОВСЬКА